

Aan de gemeenteraad

Op 3 december 2025 stelde T. Roskam (Leefbaar Rotterdam) ons schriftelijke vragen over het kwaliteitsniveau van huwelijksvoltrekkingen door "Babs voor één dag".

Inleidend wordt gesteld:

Er worden verschillende typen buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand (Babsen) ingezet – variërend van gemeentelijke en commerciële Babsen tot collega-Babsen uit andere gemeenten en familie- of vrienden-Babsen die voor één dag worden benoemd. Leefbaar Rotterdam heeft de vraag in hoeverre de gemeente de kwaliteit, uniformiteit en zorgvuldigheid van huwelijksceremonies kan blijven waarborgen.

Hieronder volgt de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Is het college van mening dat het kwaliteitsniveau van huwelijksvoltrekkingen binnen de gemeente consistent moet zijn, ongeacht of deze worden verricht door gemeentelijke Babsen, commerciële Babsen, collega-Babsen uit andere gemeenten of door familieleden en vrienden die worden benoemd als "Babs voor één dag"?

Antwoord:

Iedere BABS is gebonden aan dezelfde wettelijke voorschriften die horen bij de huwelijksvoltrekking. De essentie van de huwelijksvoltrekking is opgenomen in boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Een BABS voert wettelijke taken uit en mag deze taken pas uitvoeren als na de aanwijzing door het college ook de eed of belofte is afgelegd bij de rechtbank.

Met de eedaflegging zweert of belooft de (aanstaaende) BABS dat hij of zij het ambt van ambtenaar van de Burgerlijke Stand eerlijk en nauwkeurig zal vervullen én dat hij of zij de wettelijke voorschriften nauwgezet zal opvolgen.

Vraag 2:

Hoe borgt het college momenteel dat familie- en vrienden-Babsen voldoende kennis hebben van de wettelijke vereisten rondom huwelijksvoltrekking?

Antwoord:

Voor de BABS voor 1 dag is, in samenspraak met de gemeentelijke BABSEN, een handboek ontwikkeld ter voorbereiding op de huwelijksceremonie. In dit handboek wordt uitgebreid ingegaan op zaken waar de BABS voor 1 dag bij de huwelijksvoltrekking rekening mee moet houden. Deze variëren van verschillende (wettelijke) voorschriften tot het al dan niet dragen van een toga en de kleur van de schrijfpunten. Ook zijn de teksten opgenomen die de BABS voor 1 dag officieel moet uitspreken om een juridisch geldig huwelijk tot stand te brengen. Daarnaast wordt de BABS voor 1 dag minimaal twee weken voorafgaand aan de huwelijksceremonie ingewerkt door een ervaren gemeentelijke BABS. Tijdens de huwelijksvoltrekking is een ervaren gemeentelijke BABS aanwezig die erop toeziet dat de wettelijke formaliteiten in acht worden genomen.

Vraag 3:

Kan het college toelichten wat de aanleiding en doelstelling zijn van het verplichte leerplan voor gemeentelijke Babsen vanaf 2026?

Antwoord:

Er is geen sprake van een verplicht leerplan. Onze organisatie is een lerende organisatie waar continu leren en verbeteren hoog in het vaandel staan. In het kader van goed werkgeverschap stimuleren wij daarom iedereen om zich te blijven ontwikkelen op verschillende vlakken. Om die reden bieden wij de mogelijkheid om een speciaal voor de BABS ontwikkeld leerpad te volgen.

Vraag 4:

Hoe verhoudt deze kwaliteitsverplichting voor gemeentelijke Babsen zich tot het feit dat ongetrainde familieleden of vrienden een huwelijk mogen voltrekken zonder dat zij dezelfde kennis of opleiding hoeven te hebben?

Antwoord:

Voor het vervullen en uitoefenen van de wettelijke taken door de BABS voor 1 dag, zijn begeleiding en aanwezigheid van de gemeentelijke BABS tijdens de ceremonie noodzakelijk zodat de kwaliteit wordt gewaarborgd. De gemeentelijke BABS is en blijft eindverantwoordelijk voor de huwelijksceremonie.

Vraag 5:

Is het college bekend met signalen van gemeentelijke Babsen dat de inzet van familie- en vrienden-Babsen tot problemen of kwaliteitsrisico's kan leiden tijdens huwelijksceremonies?

Antwoord:

Het college heeft van begeleidende gemeentelijke BABSEN geen signalen ontvangen over problemen of kwaliteitsrisico's. Alle huwelijken worden volgens de geldende wet- en regelgeving én naar wens van het bruidspaar voltrokken.

Vraag 6:

Hoeveel klachten, incidentmeldingen of andere terugkoppelingen zijn in de afgelopen vijf jaar binnengekomen over de inzet van "Babsen voor één dag"?

Vraag 7:

Worden signalen rondom de inzet van familie- en vrienden-Babsen structureel geëvalueerd, en zo ja, wat zijn daarvan de conclusies?

Antwoord op de vragen 6 en 7:

Het college heeft geen klachten ontvangen over de inzet van de BABS voor 1 dag. Er is daarom geen aanleiding om dit structureel te evalueren. Bruidsparen zijn positief over de mogelijkheid om voor een BABS voor 1 dag te kunnen kiezen.

Vraag 8:

Is het college bekend met gemeenten die de benoeming van familie- en vrienden-Babsen inmiddels hebben afgeschaft of beperkt?

Vraag 9:

Heeft het college overwogen om het Rotterdamse beleid te herzien naar analogie van deze gemeenten, bijvoorbeeld door alleen gemeentelijke Babsen, commerciële Babsen of collegaBabsen uit andere gemeenten toe te laten?

Antwoord op de vragen 8 en 9:

Het college is niet bekend met gemeenten die het beleid hebben beperkt of afgeschaft.

Vraag 10:

Klopt het dat voor de benoeming van een Babs voor één dag extra leges worden geheven? Zo ja; wat is de jaarlijkse opbrengst is uit deze leges?

Antwoord:

Voor de behandeling van de aanvraag voor het aanwijzen van een BABS voor 1 dag worden leges geheven. De legestarieven zijn opgenomen in de Verordening Publiekszaken.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het aantal aanvragen voor aanwijzing van een BABS voor 1 dag, het voor dat jaar geldende legestartief en de opbrengst uit de leges.

Jaar	Aantal	Tarief	Opbrengst
2020	122	€196,30	€23.948
2021	147	€199,60	€29.341
2022	163	€203,20	€33.121
2023	161	€217,20	€34.969
2024	157	€235,70	€37.005
2025	153	€243,70	€37.286

Vraag 11:

In hoeverre spelen financiële overwegingen een rol bij het in stand houden van de optie om familie- en vrienden-Babsen in te zetten?

Antwoord:

Financiële overwegingen spelen geen enkele rol bij het in stand houden van de mogelijkheid om een BABS voor 1 dag in te zetten. De BABS voor 1 dag wordt ingezet vanuit het oogpunt van dienstverlening aan de paren die in Rotterdam een huwelijk of partnerschap willen sluiten.

Vraag 12:

Begrijpt Leefbaar Rotterdam het correct dat de mogelijkheid om familie- en vrienden-Babsen te benoemen in de legesverordening is vastgelegd en daardoor een bevoegdheid van de gemeenteraad betreft?

Vraag 13:

Indien de gemeenteraad het beleid rondom deze categorie Babsen wil wijzigen, welke beleidsopties zijn juridisch en organisatorisch mogelijk?

Antwoord op de vragen 12 en 13:

De raad stelt de legesverordening vast en daarmee het legestartief voor de behandeling van de aanvraag voor het aanwijzen van een BABS voor 1 dag. Echter, het bepalen van het beleid en het aanwijzen van een BABS voor 1 dag zijn bevoegdheden van het college.

Vraag 14:

Zou het college bereid zijn te onderzoeken of aanvullende eisen - zoals een korte instructie, toets of verplicht gesprek - voor familie- en vrienden-Babsen kunnen worden ingevoerd om de kwaliteit van huwelijksvoltrekkingen beter te waarborgen?

Antwoord:

Het college meent dat de kwaliteit voldoende is geborgd door de beschikbaarheid van het uitgebreide handboek en de begeleiding en ondersteuning door de gemeentelijke BABS voor en tijdens de huwelijksceremonie. De gemeentelijke BABS heeft de eindverantwoordelijkheid voor de voltrekking.

Vraag 15:

Is het college bereid om, indien gewenst door de gemeenteraad, scenario's uit te werken voor het beperken of afschaffen van de mogelijkheid om onbevoegde familieleden en vrienden huwelijken te laten voltrekken? Zo nee; waarom niet?

Antwoord:

Het college ziet geen aanleiding om het beleid te herzien. Vanuit het oogpunt van dienstverlening is het een waardevolle aanvulling op de mogelijkheden die geboden worden om de dag van de ceremonie voor paren zoveel mogelijk naar eigen wens vorm te geven. Hiermee is Rotterdam een aantrekkelijke stad voor bruidsparen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten